

Beleidsnota

Parochie Heilige Augustinus te Vlijmen

Beleidsnota Parochie H. Augustinus te Vlijmen

Inhoud

Beleidsnota Parochie H. Augustinus 2019-2024	2
Inleiding	2
Visie, Missie, Strategie	2
Pastoraal beleidsplan	3
Omstandigheden en voorwaarden	3
Pastorale zorg.....	3
Kerkbestuur	4
Aandachtspunten in de beleidsperiode 2019-2024	4
Financieel beleid.....	4
Begrotingsbeleid.....	4
AVG.....	5
Vrijwilligers en medewerkers	5
Gebouwenplan en sluiten van kerken.....	6
Begraafplaatsen.....	7
Koren	7
Communicatie	8
Personeel en andere dienstverleners.....	8
Tenslotte	8
Samenvatting	9

Beleidsnota Parochie H. Augustinus 2019-2024

Eenheid in verscheidenheid

Inleiding

De Parochie H. Augustinus (PHA) is in 2015 ontstaan uit de fusie van 4 aan elkaar grenzende parochies. De fusie is tot stand gekomen door het goede en intensieve werk van diverse commissies en leden van de voormalige kerkbesturen en het nieuwe kerkbestuur. De PHA omvat de voorheen zelfstandige geloofsgemeenschappen van Vlijmen, Haarsteeg, Nieuwkuijk en De Vliedberg. Tussen Vlijmen en Haarsteeg was er al sprake van een pastorale eenheid. De kerk van De Vliedberg is verkocht en heeft inmiddels plaats gemaakt voor appartementen. In het najaar van 2019 werd op De Vliedberg een Mariakapel geopend onder grote belangstelling. In de andere geloofsgemeenschappen zijn nog kerken aanwezig. In elke kerk wordt op zaterdag of zondag een Eucharistieviering opgedragen. Daarnaast zijn er vieringen in zorgcentrum St. Janshof en gemeenschapshuis De Caleidoscoop.

In totaal omvat de PHA ca. 6100 gezinnen of zo'n 12000 parochianen. Deze parochianen worden op de hoogte gehouden van het wel en wee van de PHA dmv het contactorgaan De Ontmoeting, een website en een facebookpagina, maar ook via de wekelijkse diensten en vooral ook door de vele vrijwilligers (zo'n 300) die op allerlei gebied een bijdrage leveren aan het optimaal functioneren van de parochie-gemeenschap.

Voor een uitvoerige toelichting verwijzen we graag naar de officiële website van de PHA (<https://www.augustinus-parochie.nl>).

Hoewel de fusie is gedreven door economische en organisatorische argumenten is naar de mening van het kerkbestuur de opdracht vooral om een eenheid te smeden van de samenstellende delen van de Parochie H. Augustinus. Het beleid dat door het kerkbestuur voor de beleidsperiode 2019-2024 wordt voorgesteld is vooral gericht op het streven naar eenheid, eenheid in verscheidenheid. De historie van de samenstellende delen duidt daarbij op de verscheidenheid, die zeker bij de uitvoering van het beleid een belangrijke invloedfactor is.

Basis voor het beleid is het beleidsplan van het Bisdom: Samen bouwen in vertrouwen. Deze is te vinden op de website van het Bisdom Den Bosch (<https://www.bisdomdenbosch.nl/wp-content/uploads/2019/09/Samen-bouwen-in-vertrouwen.pdf>).

Visie, Missie, Strategie

Op de website van de parochie H. Augustinus wordt de visie helder geformuleerd:

Elke parochie ziet zich vandaag voor een grote uitdaging geplaatst. In een tijd die niet langer meer kerkelijk is maar steeds meer de geest van de secularisatie in- en uitademt, bestaat de kunst erin om op een authentieke en geloofwaardige wijze het kerk-zijn gestalte te geven. Onze parochie wil hier werk van maken zonder onze hedendaagse tijd te veroordelen maar evenmin heilig te verklaren. Het gaat er om de spanning tussen hedendaagse tijd en kerk vruchtbaar te maken en ons zo gezamenlijk te laten leiden door de vraag: Wat betekent het om kerk te zijn vandaag?

Deze missie willen we bereiken door een bepaalde strategie te volgen, zoals beschreven in dit beleidsplan. Strategie is in dit verband wellicht niet het juiste woord. Het gaat er meer om de voorwaarden en omstandigheden te creëren die kunnen leiden tot het realiseren of tenminste het blijvend nastreven van de missie. Hier ligt een belangrijke rol voor het kerkbestuur.

Pastoraal beleidsplan

Onderhavige beleidsnota geeft aan welke de belangrijke speerpunten van beleid we willen benoemen en uitvoeren. Niet alleen op zakelijk gebied, maar ook op pastoraal gebied. De pastorale beleidsnota maakt daarom integraal deel uit van deze beleidsnota en vice versa.

Wij verwijzen graag naar de pastorale beleidsnota, die te vinden is op de website van de parochie (onderdeel Algemeen/visie). Het pastorale beleidsplan bestaat uit de volgende onderdelen:

- "Samen kerk-zijn" in 2019
- Onze taak als parochie
- Het geloof leren - catechese
- Het geloof vieren - liturgie
- Het geloof doen - diaconie
- Nabeschouwing: verdieping en verbinding

Met deze onderwerpen sluiten we aan bij het beleidsplan van het Bisdom Den Bosch. In het najaar van 2019, aan het begin van het nieuwe kerkelijke jaar, is door het pastorale team al een deel van het beleidsplan uitgevoerd, in de vorm van de aankondiging van een aantal cursussen, die samen met de protestantse gemeente zijn georganiseerd. Uiteraard worden de diverse onderdelen van het pastorale beleidsplan geïntegreerd in de dagelijkse praktijk.

Omstandigheden en voorwaarden

Pastorale zorg

Een geloofsgemeenschap vorm je niet zomaar. Natuurlijk ligt er voor de PHA al een lange historie in de samenstellende deelparochies, maar er dient blijvend aandacht te zijn voor de instandhouding van pastorale zorg en de daarvoor benodigde voorzieningen. De PHA functioneert pastoraal gezien goed dankzij de aanwezigheid van een goed pastoraal team, vele vrijwilligers en drie kerkgebouwen met begraafplaats. Tegelijkertijd is het hebben van drie kerken bij de gegeven bezoekersaantallen ook een nadeel. De aandacht van het pastorale team moet worden verdeeld over de drie kerken en de diverse geloofsgemeenschappen. In de praktijk betekent dat ook verdeelde aandacht voor gelijksoortige zaken in de drie onderdelen van de parochie, zaken als onderhoud, koren, dirigenten, vrijwilligersgroepen e.d.

De PHA functioneert dankzij de aanwezigheid van een goed pastoraal team, vele vrijwilligers en drie kerkgebouwen met begraafplaats.

- **Aansturen van pastorale zorg vanuit één centrum is gemakkelijker en efficiënter. Dat is ook op langere termijn het streven.**

Kerkbestuur

Het geheel van de overige activiteiten wordt bestuurd vanuit het kerkbestuur, waarin de taken voor de diverse aandachtsgebieden evenwichtig worden verdeeld. Er is aandacht voor pastoraat in alle facetten, maar ook voor gebouwenbeheer, beheer van begraafplaatsen, financiën en administratie, coördinatie van vrijwilligers, koren en communicatie.

Aan het begin van 2019 hebben we moeten vaststellen dat er op een aantal terreinen een inhaalslag moest worden gemaakt. Dat was een belangrijke eerste opdracht voor het huidige in 2018 en 2019 deels gewijzigde bestuur. Dat vergde en vergt nog steeds de nodige inspanningen van de individuele leden van het bestuur.

 We moeten er echter voor zorgen dat de leden van het kerkbestuur niet worden overbelast door de hun toegewezen portefeuilles. Dit dient een terugkerend punt van aandacht te zijn binnen het bestuur.

Aandachtspunten in de beleidsperiode 2019-2024

Financieel beleid

In z'n algemeenheid kan worden gesteld dat de financiën bij vele parochies onder druk staan door afnemende belangstelling voor de kerk. Dat leidt er toe dat de inkomsten van een parochie afnemen, terwijl de kosten bepaald niet vanzelf afnemen. Dat geldt de laatste jaren ook voor de PHA. Hoewel in grote lijnen de kosten in beeld zijn verdient het aanbeveling om sneller en gedetailleerder in te zoomen op de ontwikkeling van kosten en baten. Daarvoor is inzicht nodig in de meest recente cijfers. Dit is van groot belang in de discussies omtrent begroting en kostenbesparing.

Op financieel gebied hebben we voor 2019 de volgende voornemens geformuleerd:

- Jaarrekening 2017 opleveren in maart 2019, via Exact-online
- Mankracht financiële administratie bespreken en invullen
- Mogelijkheid bespreken vrijwilligers financiën van Haarsteeg of Nieuwkuijk te betrekken bij werkzaamheden in Vlijmen
- Jaarcijfers 2018 zsm invoeren, bespreken in het kerkbestuur en opleveren vóór medio 2019
- Actuele cijfers lopende jaar periodiek presenteren en bespreken in het kerkbestuur

“Daarvoor is inzicht nodig in de meest recente cijfers. Dit is van groot belang in de discussies omtrent begroting en kostenbesparing.”

Al deze voornemens zijn gerealiseerd in 2019.

 Het presenteren van actuele financiële cijfers en het daarover communiceren met de parochianen blijft de gehele beleidsperiode een belangrijke taak voor het kerkbestuur.

Begrotingsbeleid

Het streven van het kerkbestuur is jaarlijks een sluitende begroting te presenteren. Dit wordt echter een steeds grotere uitdaging. Een belangrijke post is de reservering voor groot onderhoud. Deze reservering wordt voorgeschreven door het Bisdom. Hieraan ligt in onze parochie geen duidelijk onderhoudsplan ten grondslag, zodat moeilijk op voorhand de reële jaarlijkse vrijval of toevoeging van de voorziening te bepalen is.

Vanaf 2019 wil het KB een reëel onderhoudsplan gaan inrichten ter onderbouwing van de jaarlijkse dotatie voor het (groot) onderhoud van de gebouwen

Als we de dotatie buiten beschouwing laten, dan dienen we een sluitende begroting te maken op de andere kostenrubrieken. Ook daar zien we een jaarlijkse stijging van kosten. Dat betekent – bij teruglopende inkomsten – dat we de kosten zullen moeten gaan beperken of de inkomsten moeten gaan verhogen. Daarbij kan de kaasschaafmethode worden toegepast of kunnen we gedwongen worden forse ingrepen te gaan bespreken.

Het kerkbestuur zal daar een keuze in moeten maken (kaasschaaf of rigoureuus). De vermogenspositie van de parochie kan daarin mitigerend werken. Op basis van een vermogensopstelling krijgen we een beeld van het vrije vermogen over een langere periode. Zo krijgen we een beeld van de tijd die we hebben om bezuinigingen te effectueren voordat de kas echt leeg is.

Het kerkbestuur zal op korte termijn moeten zorgen voor een sluitende begroting. Dit kan inhouden dat er rigoureuze maatregelen tot kostenbeheersing genomen moeten worden. Daar zal tijdig een keuze in gemaakt moeten worden. Ook aan de inkomstenkant zal jaarlijks aandacht worden besteed door deelname aan de Actie Kerkbalans.

AVG

Elk jaar dient er een actualisering plaats te vinden van de (nieuwe) bepalingen in de AVG-wet (Algemene Verordening Gegevensbescherming). Deze wet ziet toe op de privacy. Parochies leggen voor een goed functioneren gegevens vast van de parochianen, die krachtens hun doopsel via SILA zijn toegewezen aan onze parochie. In DocBase en in Exact worden deze persoonlijke gegevens van parochianen vastgelegd. Daar moet zorgvuldig mee worden omgegaan (bestuur, secretariaat, vrijwilligers, derden). De meeste zaken krachtens AVG zijn geregeld via en door het bisdom, maar de parochie dient ook zelf de bepalingen uit de AVG te bewaken. In 2019 is de website aangepast op aspecten van AVG.

Ook in 2020 en volgende jaren zal de AVG worden gevolgd en daar waar nodig geïmplementeerd.

Vrijwilligers en medewerkers

Vooraf de rol en de inzet van vrijwilligers is een niet te onderschatten aspect van de gemeenschap. Immers, samen met de vrijwilligers in het bestuur vormen alle vrijwilligers in feite de (basis van de) parochie. In de aansturing is de parochie als het ware een soort vrijwilligersorganisatie. Daarnaast wordt in de PHA gebruik gemaakt van professionele krachten en is er een professionele kracht op het secretariaat in dienst.

“Het voortdurend werven van nieuwe en hopelijk ook jongere vrijwilligers is een punt van zorg en aandacht voor deze beleidsperiode.”

Het voortdurend werven van nieuwe en hopelijk ook jongere vrijwilligers is een punt van zorg en aandacht voor deze beleidsperiode. Hier ligt een duidelijke rol voor het kerkbestuur.

Door de terugloop van het aantal vrijwilligers zal er meer werk uitbesteed moeten worden, hetgeen leidt tot hogere kosten. In de **nota Vrijwilligersbeleid** is te lezen hoe het vrijwilligersbeleid is vormgegeven. Het beleid wordt jaarlijks geëvalueerd. Eind 2018 is het aspect veiligheid toegevoegd

en besproken met de vrijwilligers. Door het hanteren van het branchemodel ARBO voor parochies kan via een RI&E (Risico Inventarisatie en Evaluatie) het ARBO beleid verankerd worden in het algemene personeelsbeleid. Elementen ervan worden ook toegepast in het vrijwilligersvrijwilligersbeleid. In 2019 is ook een reglement voor vrijwilligers toegevoegd. Daarin is het VOG beleid verankerd. Ook verwijst het reglement naar het AVG beleid van de PHA.

 Het vrijwilligersbeleid is vormgegeven in een aparte nota vrijwilligersbeleid, die jaarlijks wordt geëvalueerd

Gebouwenplan en sluiten van kerken

De parochie beschikt over meerdere gebouwen, waaronder drie kerken. Door de teruglopende inkomsten en door het kleinere aantal kerkgangers vormen vooral de kerkgebouwen een steeds grotere last in de exploitatie. Desondanks noteren we voorsnog de volgende beleidslijn:

 Voorlopig streven we er naar om de gebouwen, c.q. de kerken in stand te houden, omdat deze een plaats vormen waar parochianen samenkomen rondom de wekelijkse vieringen, maar ook bij de bijzondere gebeurtenissen in het leven van iedere parochiaan (doop, communie, vormsel, huwelijk, jubileum en uitvaart).

Het hebben van meerdere kerken in een geografisch niet zo uitgebreide parochie leidt ook tot het onderhouden van meerdere gelijksoortige processen, die beter centraal uitgevoerd zouden kunnen worden. Denk bv. aan het in stand houden van meerdere koren, het onderhoud van de orgels, de coördinatie van de activiteiten rondom de kerken e.d.

Gezien de toenemende druk van de kosten van gebouwen op de exploitatie, dient met prioriteit gezocht te worden naar oplossingen om tot een sluitende begroting te komen rondom de kerken resp. de gebouwen in het algemeen. Zolang de parochie eigenaar is van de gebouwen bestaat er de plicht om deze te onderhouden. Bij sluiting van kerken is dat niet anders, maar zijn de kosten vermoedelijk lager. Pas als de parochie geen eigenaar meer is van de gebouwen vervalt de onderhoudsplicht.

Dit betekent dat we toch de discussie zullen voeren over de noodzaak tot het herbestemmen van kerken als het niet lukt om de begroting sluitend te krijgen. Daarbij zullen eerst de mogelijke besparingen bij, en de alternatieven van herbestemming grondig worden onderzocht.

De kerncijfers op basis waarvan besluiten worden genomen zullen we samenvatten in het gebouwenplan. Het onderhoudsplan maakt daarvan onderdeel uit. Het gebouwenplan inventariseert, maar geeft ook het gebouwenbeleid voor de komende 5 jaar aan.

 In 2019-2020 zal de inventarisatie van de kerncijfers mbt de exploitatie van de drie kerken worden afgerond in het gebouwenplan.

 Op basis daarvan zal met de parochianen een communicatie op gang worden gebracht.

 Uiteindelijk zal dit uitmonden in een besluit tav het al dan niet herbestemmen van de kerken en de gebouwen.

De fundamentele discussie zal uiteindelijk gaan over de vraag of het mogelijk zal zijn alle drie de kerkgebouwen te behouden voor de eredienst. Het gaat hierbij om monumentale gebouwen, zodat het vinden van alternatieve bestemmingen niet eenvoudig zal zijn.

De scenario's daarbij kunnen zijn:

1. Groei van de geloofsgemeenschap. Meer inkomsten in combinatie met besparingen maakt het wellicht mogelijk de sluiting van kerkgebouwen te rekken. Dit is momenteel een weinig realistisch scenario.
2. Handhaving van de huidige status quo voor wat betreft kerkbezoek en inkomsten. In dit geval zal er duidelijk sprake moeten zijn van besparingen op de overige kosten teneinde een sluitende begroting te krijgen. Ook dit is een lastig haalbaar scenario.
3. Verdere afname van het aantal parochianen. In dit geval ontkomen we niet aan versnelde 'centralisatie'.

Bij het sluiten van kerken stelt de bisschop van Den Bosch in diens beleidsplan dat er aan lokale geloofsgemeenschappen alternatieven aangeboden moeten worden voor het vieren van de Eucharistie. Ook dient gestreefd te worden naar het in stand houden van de lokale geloofsgemeenschappen. Ook de inzet van vrijwilligers voor de lokale gemeenschap is in die situatie van groot belang. Zeker voor oudere parochianen is dit een belangrijk gegeven. Wij sluiten ons daar bij aan:

 Bij het sluiten van kerken zullen aan de lokale geloofsgemeenschappen alternatieven worden aangeboden om Eucharistie te blijven vieren. Ook zullen we aandacht besteden aan het in stand houden van de lokale gemeenschappen, maar wel in de grotere eenheid van de parochie ("Eenheid in verscheidenheid").

In ons geval speelt ook nog de aanwezigheid van begraafplaatsen bij de drie kerken. Dat betekent, dat de inzet van vrijwilligers onverminderd van belang blijft. Dat geldt ook voor de ondersteuning bij de Eucharistie (ook misdienaars en acolieten) en het onderhoud van de mogelijke alternatieve locaties.

Natuurlijk is het sluiten van kerken een emotioneel proces. Daarom dienen de betreffende geloofsgemeenschappen tijdig in het proces betrokken te worden.

Begraafplaatsen

Van oudsher hebben de lokale kernen Haarsteeg, Vlijmen en Nieuwkuijk elk een eigen begraafplaats. Ook als de nevenstaande kerken een andere bestemming gaan krijgen zullen deze begraafplaatsen nog vele jaren blijven bestaan. Dit vereist een zorgvuldig beleid tav de toekomst van deze begraafplaatsen. In 2019 is het initiatief genomen om met alle begraafplaatsbeheerders c.q. de vrijwilligers die deze rol vervullen een werkgroep te vormen om ervaringen met elkaar uit te wisselen, van elkaar te leren en een uniform beleid te ontwikkelen. In 2020 zullen we streven naar een uniform begraafplaatsbeheer. Ook zal in 2020 gestreefd worden naar een uniform administratief beheer middels de toepassing van de begraafplaatsmodule in DocBase.

 Voor de drie begraafplaatsen in onze parochie zullen we streven naar een uniform begraafplaatsenbeheer. De werkgroep begraafplaatsen zal daarbij een centrale rol vervullen. Tevens zullen we de begraafplaatsadministraties gaan onderbrengen in één uniform systeem in DocBase.

Koren

Enkele koren hebben te maken met een verouderend bestand. Dat is een zorgelijke situatie voor de koren en voor de parochie. Andere koren functioneren goed, maar leiden tot behoorlijk hoge kosten van professionele begeleiding. Deze kosten zijn meestal voor rekening van de parochie. Voor de instandhouding van de koren is verjonging ervan van groot belang.

- **Samen met alle koren zal een discussie op gang worden gebracht over de instandhouding van de koren op langere termijn.**
- **Het kerkbestuur zal de koren ondersteunen bij hun inspanningen tot verjonging.**
- **Er wordt gezocht naar de mogelijkheden van een kinderkoor en een jongerenkoor.**

Communicatie

Het is belangrijk bij ingrijpende beslissingen de parochianen in een of andere vorm te betrekken bij de besluitvorming, zodat de beslissingen ahw vanuit de betreffende gemeenschap kunnen komen opborrelen. De vorm kan zijn: commissies of bijeenkomsten rondom een thema.

Communicatie met de betrokkenen in de parochie (parochianen, vrijwilligers en andere betrokkenen) vindt plaats op diverse manieren. Zie o.a. de nota Vrijwilligersbeleid.

Communicatiekanalen zijn de website, de facebookpagina, het kwartaalblad De Ontmoeting en bijeenkomsten.

Aan communicatie zitten ook kosten. Onderhoud van de website, hosten van de website, drukwerk, kopieerwerk e.d. Het kost allemaal geld. Daarom is het goed ook te denken aan digitalisering van de communicatie in die gevallen waarin dat mogelijk en gewenst is. DocBase biedt ons de mogelijkheid om per parochiaan te registreren of deze post wenst te ontvangen, e-mail of géén informatie. Daar zullen we op gaan inzetten.

Dit kan leiden tot een flinke kostenbesparing (denk aan De Ontmoeting):

- **Communicatie over diverse aspecten van het beleid met de parochianen is van wezenlijk belang voor het slagen van het beleid. Naast de geëigende kanalen van communicatie (De Ontmoeting, berichten via website en facebook, van de kansel) zal het bestuur ook aandacht gaan besteden aan digitale verspreiding van informatie.**

Personeel en andere dienstverleners

Personeelskosten vormen een behoorlijke kostenpost op de begroting en de jaarrekening. Daarom is een nader onderzoek naar de noodzaak van het hebben van medewerkers in loondienst van belang voor het evt. terugdringen van kosten. Er zijn ook contracten met professionals die de koren begeleiden. In 2019 zijn de contracten en arbeidsovereenkomsten nader bestudeerd en indien nodig aangepast. Uiteraard in en na overleg met de betrokkenen. Dit proces is nog niet afgerond.

- **Bewaken van personeelskosten en kosten van dienstverleners blijven punt van aandacht.**

Tenslotte

Deze beleidsnota zal elk jaar geëvalueerd worden en vertaald worden naar een concreet actieplan met streefdata. Het actieplan moet qua fasering passen bij de mogelijkheden van de uitvoerenden (bestuur, vrijwilligers, derden).

Uitgangspunt blijft dat het zakelijke beheer een afgeleide moet zijn van het pastorale beleid. Mocht echter het pastorale beleid te ambitieus zijn in financiële termen, dan zal het kerkbestuur het pastorale team daar tijdig op moeten wijzen, zodat er prioriteiten aangegeven kunnen worden.

Samenvatting

Onderstaand nog eens de voornemens samengevat:

- **Aansturen van pastorale zorg vanuit één centrum is gemakkelijker en efficiënter. Dat is ook op langere termijn het streven.**
- **We moeten er echter voor zorgen dat de leden van het kerkbestuur niet worden overbelast door de hun toegewezen portefeuilles. Dit dient een terugkerend punt van aandacht te zijn binnen het bestuur.**
- **Het presenteren van actuele financiële cijfers en het daarover communiceren met de parochianen blijft de gehele beleidsperiode een belangrijke taak voor het kerkbestuur.**
- **Vanaf 2019 wil het KB een reëel onderhoudsplan gaan inrichten ter onderbouwing van de jaarlijkse dotatie voor het (groot) onderhoud van de gebouwen**
- **Het kerkbestuur zal op korte termijn moeten zorgen voor een sluitende begroting. Dit kan inhouden dat er rigoureuze maatregelen tot kostenbeheersing genomen moeten worden. Daar zal tijdig een keuze in gemaakt moeten worden. Ook aan de inkomstenkant zal jaarlijks aandacht worden besteed door deelname aan de Actie Kerkbalans.**
- **Ook in 2020 en volgende jaren zal de AVG worden gevolgd en daar waar nodig geïmplementeerd.**
- **Het voortdurend werven van nieuwe en hopelijk ook jongere vrijwilligers is een punt van zorg en aandacht voor deze beleidsperiode. Hier ligt een duidelijke rol voor het kerkbestuur.**
- **Het vrijwilligersbeleid is vormgegeven in een aparte nota vrijwilligersbeleid, die jaarlijks wordt geëvalueerd**
- **Voorlopig streven we er naar om de gebouwen, c.q. de kerken in stand te houden, omdat deze een plaats vormen waar parochianen samenkomen rondom de wekelijkse vieringen, maar ook bij de bijzondere gebeurtenissen in het leven van iedere parochiaan (doop, communie, vormsel, huwelijk, jubileum en uitvaart).**
- **In 2019-2020 zal de inventarisatie van de kerncijfers mbt de exploitatie van de drie kerken worden afgerond in het gebouwenplan.**
- **Op basis daarvan zal met de parochianen een communicatie op gang worden gebracht.**
- **Uiteindelijk zal dit uitmonden in een besluit tav het al dan niet herbestemmen van de kerken en de gebouwen.**
- **Bij het sluiten van kerken zullen aan de lokale geloofsgemeenschappen alternatieven worden aangeboden om Eucharistie te blijven vieren. Ook zullen we aandacht besteden aan het in stand houden van de lokale gemeenschappen, maar wel in de grotere eenheid van de parochie (“Eenheid in verscheidenheid”).**
- **Voor de drie begraafplaatsen in onze parochie zullen we streven naar een uniform begraafplaatsenbeheer. De werkgroep begraafplaatsen zal daarbij een centrale rol**

vervullen. Tevens zullen we de begraafplaatsadministraties gaan onderbrengen in één uniform systeem in DocBase.

- Samen met alle koren zal een discussie op gang worden gebracht over de instandhouding van de koren op langere termijn.
- Het kerkbestuur zal de koren ondersteunen bij hun inspanningen tot verjonging.
- Er wordt gezocht naar de mogelijkheden van een kinderkoor en een jongerenkoor.

- Communicatie over diverse aspecten van het beleid met de parochianen is van wezenlijk belang voor het slagen van het beleid. Naast de geëigende kanalen van communicatie (De Ontmoeting, berichten via website en facebook, van de kansel) zal het bestuur ook aandacht gaan besteden aan digitale verspreiding van informatie.

- Bewaken van personeelskosten en kosten van dienstverleners blijven punt van aandacht.